

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/ 15 беттің 1беті

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі

СИЛЛАБУС «Апаттар медицинасы»

Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс технигі»

Оқу түрі: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 1жыл 10 ай

Циклдар мен пәндер индексі: ЖКП 03

Курс:1,2

Семестр:1,3

Пән: «Апаттар медицинасы»

Бақылау нысаны: Д/сынық

Барлық сағат/кредит көлемі КЗ:48сағат/2кредит

Аудиториялық: 36

Симуляциялық – 12

Шымкент, 2023 ж.

«Апаттар медицинасы» пәні пән силлабусы жұмыс оқу бағдарламасы бойынша негізінде құрастырылды.

Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс технигі»

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасының
менгерушісі мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 14 «08» 06 2023ж

Кафедра менгерушісі: Г.Ж.Сарсенбаева

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 10 «30» 06 2023ж

Әдістемелік кеңес төрайымы: Г.О.Мамбеталиева

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/ 15 беттің 3беті

Оқытушылар туралы мәліметтер:

№	А.Ж.Т.	Қызметі және дәрежесі	Оқытатын пән атауы	@mail
1	Бегембетова Айсапар Кемельбековна	оқытушы	Апаттар медицинасы	aisapar.86@mail.ru
3.	Кабылбекова Диана Хайратовна	аға оқытушы магистр	Апаттар медицинасы	diana06.10.90@mail.ru

Байланыс ақпараты:

Кафедраның орналасуы: Әл-Фараби алаңы 3, ОҚМА-ның №4 оқу ғимараты, 2-қабат, www.skma.edu.kz

OÑTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/ 15 беттің 4беті

3.1.Кіріспе

"Апаттар медицинасы" кез келген төтенше жағдайлар кезінде ТЖ ошағында халықтың өмірін құтқару мен денсаулығын сақтауға бағытталған ғылыми білім мен практикалық қызмет жүйесін ұсынатын медицина саласы.

3.2.Пәннің саясаты:

Студенттерге қойылатын талаптар:

- 1.Дәлелді себептерсіз сабақтардың барлық түрлерін жібермеу.
- 2.Практикалық сабақтарда белсенді болу.
- 3.Командада жұмыс істей білу.
- 4.Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарына және оқу-әдістемелік үрдісті жетілдіру бойынша кафедраның іс-шараларына белсенді қатысуы.
- 5.Аудиторияда қауіпсіздік техникасын сақтау.
- 6.Дәрісті дәлелсіз себептермен босатқан кезде айыппұл балы 1,0 құрайды.
- 7.Емтиханға жіберу рейтингі дәріс, симуляциялық сабақ, аралық бақылаудан құралады.
- 8.Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс.
- 9."Қанағаттанарлықсыз" бақылау кезінде студент емтиханға жіберілмейді.

Айыппұл санкциялары:

- Білім алушы пән саясатын бір рет бұзғаннан кейін оқытушыдан ауызша ескертпе сөгіс алады.
- Пән саясатын үнемі бұзатын болса кафедра меңгерушісі деканатқа сәйкес рапорт жазады.
- Бір аралық бақылаудан қанағаттанарлықсыз баға алған үшін (АБ1, АБ2) пән бойынша емтиханға жіберілмейді.
- Аудиториялық сабақты себепсіз жіберілген әрбір сабақ үшін білім алушының симуляциялық сабақтан 1 балы төмендетіледі, марапат балдарды ағымдық бақылаудың орташа бағасына қосылады.
- Кафедраның саясаты бойынша айыппұл және марапат балдары ескеріледі.
- Симуляциялық сабақты себепсіз жіберілген әрбір сабақ үшін білім алушының аралық бақылау баллынан 2 балы төмендетіледі.
- БҒК белсенді қатысқан жұмысы үшін (конференцияда баяндамамен шығу) студентке 5 балдан 10 балға дейін қосылады.
- Егер білім алушы 50% күнделікті рейтингіден (яғни 30 балл) жинамаса, ол емтиханға жіберілмейді.

3.3.Пәннің мақсаты:

авария, апат, қауіпті табиғи құбылыс,эпидемия, эпизоотия, жаппай қырып-жою құралдарын қолдану нәтижесінде пайда болуы мүмкін төтенше жағдайлар ошағында халықтың тіршілік әрекетінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша білімді меңгеру.

3.4. Пәннің міндеттері:

- бейбіт және соғыс уақытындағы төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдерін білу;
- төтенше жағдайларда халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру қағидаларын, міндеттерін білу;
- ТЖ ошағында алғашқы медициналық көмек көрсету дағдыларын меңгеру.

3.5. Оқытудың соңғы нәтижелері:

- "Өмір тіршілігінің қауіпсіздігі" түсінігі;
- адамдардың денсаулығы мен өміріне және қоршаған ортаға қауіп-қатерді арттыруға ғылыми-техникалық прогрестің әсері;

- төтенше жағдайлар түрлері;
- "зақымданған" және "зардап шеккен" ұғымы;
- ҚР АҚ және ТЖ мәселелері бойынша таңдаулы құжаттарды білу.
- бейбіт және соғыс уақытындағы төтенше жағдайларда халықты қорғау жөніндегі негізгі принциптер мен іс-шараларды анықтау;
- төтенше жағдайлар кезіндегі медициналық салдарды бағалау;
- кез келген апат қаупі туралы халықты хабардар ету дағдыларын меңгеру;
- ТЖ кезінде зақымдаушы факторларды анықтау.

3.6. Реквизитке дейінгі: алғашқы әскери және технологиялық дайындық

3.7. Реквизиттен кейінгі: алғашқы медициналық көмек

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны:

«Тіршілік қауіпсіздік негіздері» адамның төтенше жағдай кезіндегі өмір сүру ортасымен қауіпсіз қарым-қатынасының, шаруашылық объектілерінің тұрақты жұмыс істеу әдістерін, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды ескерту мен салдарын жою және осы заманғы зақымдау құралдарын ажырата білудің аса қажеттігін көрсетеді.

3.9. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері/әдістері/технологиялары және сабақтың ұзақтығы (аудиториялық сабақтар, симуляциялық сабақтар)

3.9.1. Аудиториялық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Тіршілік қауіпсіздігі негіздері. Апаттар медицинасы.	Кіріспе. Пәннің міндеттері. Апаттар медицинасы-міндеті төтенше жағдайларда зардап шеккендерге (зардап шеккендер немесе ауырғандар жаппай пайда болған жағдайда) медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру болып табылатын медицина саласы.	2
2	Бейбіт және соғыс уақытындағы ТЖ халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру, принциптері, міндеттері.	Төтенше жағдай - мемлекетке төнген түрлі қауіпке байланысты елбасы немесе парламент жариялайтын уақытша режим. Ол табиғат апаты, соғыс қаупі, техногендік апат, халық ішіндегі толқу, т.б. жағдайларда жарияланады.	2
3	ТЖ кезінде зардап шеккен халықты емдеу-эвакуациялық қамтамасыз ету негіздері. Медициналық сұрыптау.	Медициналық сұрыптау (триаж)-зақымданудың (аурудың) сипаты мен ауырлығына қарай ТЖ нәтижесінде жаппай түскен кезде әр топқа көмек көрсету кезектілігі мен орнын және/немесе эвакуациялау кезектілігі мен тәсілін анықтай отырып, біртекті емдеу-алдын алу немесе эвакуациялық іс-шараларға мұқтаж топтарға зақымданғандар мен науқастарды	2

		бөлу әдісі.	
4	Төтенше жағдайларда балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Халықты, оның ішінде балаларды жаппай зақымдану кезінде медициналық қамтамасыз етуді жоспарлау және ұйымдастыру ең аз материалдық шығындар болған кезде, барлық мұқтаждарға барабар медициналық көмек көрсетуді қысқа мерзімде қамтамасыз ету мақсаттылығынан салынуы және қалыптасуға тиіс.	2
5	Ұзақ уақыт қысылып қалу синдромы. Зақымданғандарға көмек көрсету кезіндегі медициналық тактика.	Ұзақ қысылу синдромы (СДС) - үйінді, ғимараттардың қирауы, көшкіндер нәтижесінде әртүрлі апаттар мен дүлей зілзалалар кезінде пайда болатын жарақаттардың ең ауыр түрлерінің бірі.	2
6	ТЖ ошағында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру.	Төтенше жағдайларда санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шаралар халықтың еңбекке қабілеттілігін қолдау, оның денсаулығын сақтау және санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады және жүргізіледі.	2
7	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері.	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері. Үрей, сасқалақтап, абыржушылық, сіресіп қалу симптомы. Қызбалардың негізгі түрлері.	2
8	Медициналық көмектің түрлері. ТЖ кезіндегі хирургиялық бейіндегі зақымдануларды диагностикалау және емдеу ерекшеліктері.	Медициналық көмектің негізгі түрлері: 1) дәрігерге дейінгі медициналық көмек; 2) білікті медициналық көмек; 3) мамандандырылған медициналық көмек; 4) жоғары технологиялық медициналық қызмет; 5) медициналық-әлеуметтік көмек.	2
9	ТЖ ошақтарында зардап шеккендердің реанимациялық іс-шаралары. Реанимациялық іс-шаралардың мақсаты.	Реанимация немесе Жандану ағзаның өмірлік маңызды функцияларын, ең алдымен тыныс алу мен қан айналымын қалпына келтіру болып табылады. Реанимацияны тыныс алу және жүрек қызметі болмаса немесе олар ағзаның ең аз қажеттіліктерін қамтамасыз етпейтіндей тежелген кезде жүргізеді.	2
10	Термиялық зақымданулар кезіндегі медициналық көмек.	Алғашқы жәрдем- зардап шегушіні салқын бөлмеге немесе көлеңкеге әкеліп, үстіндегі киімдерін шешіп, жүрек аумағына және басына суық басып, молырақ тұзды сусын беру қажет. Ауыр түрінде қолдан дем алдыруға және жүрекке массаж жасауға кірісу керек.	2

11	ТЖ суға кету ошағында алғашқы көмек көрсету.	Суға бату- бұл тыныс алу жолдарының суға толуы, оның нәтижесінде тыныс алу бұзылып, адам тұншығады. Суға кету және күүдің алдын-алу шараларын ұйымдастыру.	2
12	Жер сілкінуінің пайда болуында және қауіпті жағдайда халықты қорғау. ТЖ ошағында алғашқы дәрігерлік көмекті ұйымдастыру.	Жер сілкінуі кезіндегі іс қимыл. Жер асты дүмпуі күштерінің әсері. ТЖ ошағында алғашқы дәрігерлік көмекті	2
13	ТЖ ошағында эпидемияға қарсы шаралар және санитарлық гигиеналық ұйымдастырулар.	Эпидемияға қарсы шаралар	2
14	Химиялық зақымдану ошағында АХҚЗ қолдану кезіндегі медициналық көмек көрсету ерекшеліктері.	Химиялық қару-ұрыстық химиялық заттарды қолдануға негізделген жаппай зақымдау құралының құралы	2
15	Химиялық қауіпті ошақтарда тұрғындарды қорғау.	Қатты әсер ететін улы заттар- бұл химиялық қоспалар, олардың қоршаған ортаға әсері	2
16	Иондық сәулелендірумен зақымданғанда медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Сәулелік ауру туралы түсінік. Саулелену дозасына байланысты аурулардың ауырлығы.	2
17	Радиация себептері, түрлері адам ағзасына әсер ету дәрежелері	Радиациялық себептерін, адам ағзасына әсері. Радиация туралы жалпы түсінік.	2
18	ТЖ ошағында халыққа әртүрлі факторлардың әсер етуіне арналған дәрігерлік көмек.	ТЖ ошағында дәрігерлік көмек. Көмектің ұйымдастыру шаралары.	2
	Барлығы:		36

Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Тіршілік қауіпсіздігі негіздері. Апаттар медицинасы.	Кіріспе. Пәннің міндеттері. Апаттар медицинасы-міндеті төтенше жағдайларда зардап шеккендерге (зардап шеккендер немесе ауырғандар жаппай пайда болған жағдайда) медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру болып табылатын медицина саласы.	1
2	Бейбіт және соғыс уақытындағы ТЖ халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру, принциптері, міндеттері.	Төтенше жағдай - мемлекетке төнген түрлі қауіпке байланысты елбасы немесе парламент жариялайтын уақытша режим. Ол табиғат апаты, соғыс қаупі, техногендік апат, халық ішіндегі толқу, т.б. жағдайларда	1

		жарияланады.	
3	ТЖ кезінде зардап шеккен халықты емдеу-эвакуациялық қамтамасыз ету негіздері. Медициналық сұрыптау.	Медициналық сұрыптау (триаж)- зақымданудың (аурудың) сипаты мен ауырлығына қарай ТЖ нәтижесінде жаппай түскен кезде әр топқа көмек көрсету кезектілігі мен орнын және/немесе эвакуациялау кезектілігі мен тәсілін анықтай отырып, біртекті емдеу-алдын алу немесе эвакуациялық іс-шараларға мұқтаж топтарға зақымданғандар мен науқастарды бөлу әдісі.	1
4	Жер сілкінісі және қауіпті жағдайларда халықты қорғау. Төтенше жағдай ошағында алғашқы медициналық көмекті ұйымдастыру	Жер сілкінісі – аяқтың қозғалуынан немесе мантияның беткі қабатының және жер үсті бөліктерінің бөлшектенуінен болатын жер сілкінісі. Ұзақ қашықтыққа діріл ретінде жетуі мүмкін жер бетінің дүмпулері мен дірілдері.	1
5	Ұзақ уақыт қысылып қалу синдромы. Зақымданғандарға көмек көрсету кезіндегі медициналық тактика.	Ұзақ қысылу синдромы (СДС) - үйіндің, ғимараттардың қирауы, көшкіндер нәтижесінде әртүрлі апаттар мен дүлей зілзалалар кезінде пайда болатын жарақаттардың ең ауыр түрлерінің бірі.	1
6	ТЖ ошағында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру. Аралық бақылау-1	Төтенше жағдайларда санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шаралар халықтың еңбекке қабілеттілігін қолдау, оның денсаулығын сақтау және санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады және жүргізіледі. Өтілген теориялық, симуляциялық, сабақтарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.	1
7	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері.	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері. Үрей, сасқалақтап, абыржушылық, сіресіп қалу симптомы. Қызбалардың негізгі түрлері.	1
8	Медициналық көмектің түрлері..	Медициналық көмектің негізгі түрлері: 1) дәрігерге дейінгі медициналық көмек; 2) білікті медициналық көмек; 3) мамандандырылған медициналық көмек; 4) жоғары технологиялық медициналық қызмет; 5) медициналық-әлеуметтік көмек.	1

9	ТЖ ошақтарында зардап шеккендердің реанимациялық іс-шаралары. Реанимациялық іс-шаралардың мақсаты.	Реанимация немесе Жандану ағзаның өмірлік маңызды функцияларын, ең алдымен тыныс алу мен қан айналымын қалпына келтіру болып табылады. Реанимацияны тыныс алу және жүрек қызметі болмаса немесе олар ағзаның ең аз қажеттіліктерін қамтамасыз етпейтіндей тежелген кезде жүргізеді.	1
10	Термиялық зақымданулар кезіндегі медициналық көмек	Алғашқы жәрдем- зардап шегушіні салқын бөлмеге немесе көлеңкеге әкеліп, үстіндегі киімдерін шешіп, жүрек аумағына және басына суық басып, молырақ тұзды сусын беру қажет. Ауыр түрінде қолдан дем алдыруға және жүрекке массаж жасауға кірісу керек.	1
11	Химиялық зақымдану ошағында (Авариялы химиялық қауіпті заттар) қолдану кезіндегі медициналық көмек көрсету ерекшеліктері.	Химиялық қару- ұрыстық химиялық заттарды (ҰУХЗ) қолдануға негізделген жаппай зақымдау құралының бірі. Алғашқы дәрігерлік көмек. Аммиакпен зақымдалған адамды таза ауаға шығарып, жылы киім кигізіп, тыныштықта қалдыру керек	1
12	Химиялық қауіпті ошақтарда тұрғындарды қорғау. Аралық бақылау-2	Химиялық қауіпті объектілер (ХҚО) болып авария немесе қирау кезінде халықтың, жануарлар мен өсімдіктердің жаппай зақымдануы мүмкін объектілер ұғынылады. Улы заттардың ірі қорына химиялық өндіріс орындары, целлюлоза – қағаз, мұнай өндейтін және мұнай химиялық кәсіпорындары, қара және түсті металлургиялар, жер тыңайтқышын шығаратын кәсіпорындар жатады. Өтілген теориялық, симуляциялық, сабақтарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.	1
	Барлығы:		12

3.10. Оқытудың және білім берудің әдістері:

Аудиториялық сабақтар: кіріспе, жалпы шолу.

Симуляция: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын құрастыру

3.11. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері:

Ағымдағы бақылау: ауызша сұрау, тест сұрақтарын құрастыру,

Аралық бақылау: аудиториялық, симуляциялық сабақтар тақырыптарынан билет бойынша ауызша сұрау (6-12-шы күні).

Қорытынды бақылау: тестілеуді қамтитын емтихан, тестілеу ретінде өтеді, мұнда емтиханның үлес салмағы 40% құрайды. Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен

түсінігін тексеруге. Тестте 1-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 баллды құрайды. Platonus ААЖ-де тестілеу түріндегі емтихан.

3.12. Әдебиеттер, негізгі және қосымша.

Негізгі әдебиеттер:

1. Левчук, И. П. Апат медицинасы: дәрістер курсы: оқу құралы = Медицина катастроф : курс лекций: учеб. пособие / И. П. Левчук, Н. В. Третьяков, Н. Т. Жайнақбаев ; РФ білім және ғыл. министрлігі. - ; "И. М. Сеченов атындағы Москва мед. акад". ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 бет. с. : ил.
2. Немеребаев, М. Н. Тіршілік қауіпсіздігі: оқу құралы / М. Н. Немеребаев. - Алматы : Эверо, 2014. - 220 бет с.
3. Нәбиев, Е. Н. Апат медицинасы: оқу құралы / Е. Н. Нәбиев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; Мед. Білім мен ғыл. инновациялық технологиялары респ. орт. ЖШС; Астана мед. ун-ті АҚ. - Астана : Б. ж., 2012. - 250 бет. с.
4. Левчук, И. П. Безопасность жизнедеятельности: учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / И. П. Левчук, Е. К. Хандогина ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Московский мед. ун - т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Левчук, И. П. Безопасность жизнедеятельности: учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / И. П. Левчук, Е. К. Хандогина ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Московский мед. ун - т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с
2. Баубеков, С. Ж. Өмір қауіпсіздігі негіздерін оқытудың әдістемесі: оқу құралы: 0109000 – Тіршілік қауіпсіздік негіздері және валеология / С. Ж. Баубеков, М. Н. Немеребаев, С. З. Қазақбаев ; ҚР БҒМ. - Алматы : Эверо, 2013. - 132 бет. с.

Электронды басылымдар

1. Микрюков, В. Ю. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : электронный учебник / В. Ю. Микрюков. - Электрон. текстовые дан. (988 Мб). - М. : КНОРУС, 2011. - эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Стандарты медицинской помощи. Стандарты медицинской помощи, Утвержденные Минздравсоцразвития России. Амбулаторно-поликлиническая и санаторно-курортная медицинская помощь. Скорая медицинская помощь. Специализированная медицинская помощь. Высокотехнологичная медицинская помощь. [Электронный ресурс] . - Электрон. текстовые дан. (31,2 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2008. - эл. опт. диск
3. Кочевой, Н. А. Основы безопасности жизнедеятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Восточно - Казахстанский государственный технический университет. - Электрон. текстовые дан. (14,0 МБ). - Усть - Каменогорск : Лаборатория Мультимедия, 2007. - эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Приходько, Н. Г. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : курс лекции / Н. Г. Приходько. - Электрон. текстовые дан. (1,75 МБ). - Алматы : Юридическая лит., 2006. - 366 эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : лекции для студентов. - Электрон. текстовые дан. (428 Мб). - М. : Изд-во Медиа Сервис, 2000, 2006. - эл. опт. диск (CD-ROM).

- 6.Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : лекции для студентов. - Электрон. текстовые дан. (428 Мб). - М. : Изд-во Медиа Сервис, 2000, 2006. - эл. опт. диск (CD-ROM).
7. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : курс лекции / Н. Г. Приходько. - Электрон. текстовые дан. (1,75 МБ). - Алматы : Юридическая лит., 2006. - 366 эл. опт. диск (CD-ROM).
- 8.Апаттар медицинасы-2. - Алматы: ҚазҰТУ, 2003. - 23 б.<http://rmebrk.kz/>
- 9.Апаттар медицинасы-3. - Алматы: ҚазҰТУ, 2003. - 23 б.<http://rmebrk.kz/>

• **Салмағы**

Бағасы	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)	Салмағы
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	20%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	20%
АБ-1, АБ-2.	Курстық тесттер	20%
Емтиханға жіберу рейтингісі		Х60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (384 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер	Х 40%
Курстық қорытынды бағасы		0-100 балл

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
А	4,0	95-100	Өте жақсы
А-	3,67	90-94	
В+	3,33	85-89	Жақсы
В	3,0	80-84	
В-	2,67	75-79	
С+	2,33	70-74	
С	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
С-	1,67	60-64	

D+	1,33	55-59
D-	1,0	50-54
F	0	0-49
Бағалау критерилері	<p>Өте жақсы «А»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда</p> <p>Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда</p> <p>Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда</p> <p>Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда.....</p>	

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостьқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

$$\text{Қорытынды баға} = (\text{ТК (аудиториялық, семинарлар)} + \text{ТК Симуляция} + \text{ТК (аралық бақылау)}) = \text{РД (жіберу рейтингі)} \times 60\% + \text{баға (Э)} \times 40\%$$

Емтихан: қорытынды тест

Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар):

Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)

Бағалау критерилері:

Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.

Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.

Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсы аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9

Оқыту және сабақ беру әдістері

- Симуляция: ауызша сұрау, тестілік тапсырмаларды құрастыру.

Ауызша жауап

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Ауызша жауап	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателер жібермеді, оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып оларға критикалық бағалау берді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жібермегенде, студенттің өзінің түзетуімен сәйкессіздіктер мен принципіалды емес қателер жіберді, оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйеге келтірді.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64	Білім алушы жауап беру кезінде принципіалды қателер жіберді, тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектеліп, материалдарды

	50-54 балға сәйкес	жүйелеуде едәуір қиналды.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 балға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жіберді, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиетті меңгере алмады, пәннің ғылыми терминологиясын пайдалана алмады.

Тест тапсырмаларын құрастыру

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Тест тапсырмаларын құрастыру	Өте жақсы 95-100 90-94 балға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен анықты, ұқыпты, дәл құрастырды, жауаптарды алгоритмімен бір типті және адекватты варианттарды берді, дұрыс жауаптарын нақты белгіледі.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 балға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен анықты, ұқыпты, дәл құрастырды, жауаптарды алгоритмімен бір типті емес варианттарды берді, дұрыс жауаптарын нақты белгіледі.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 балға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, кейбір тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен, бірақ анықты емес, ұқыпты емес, дәл емес құрастырды, жауаптарын варианттарды алгоритмімен бір типті емес берді, дұрыс жауаптардың барлығын емес нақты белгіледі.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 балға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес тест тапсырмаларын құрастырмады немесе оларды құрастырды, бірақ өз ойымен емес, көлемі 10-нан кем, мазмұнды емес негізімен, анықты емес, ұқыпты емес, дәл емес құрастырды, жауаптарын варианттарды алгоритмсіз бір типті емес берді, дұрыс жауаптардың 50%-тен төмен нақты белгіледі.

Қосымша-1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін сақтайды. КҚ-3.	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін білмейді	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін орташа деңгейде біледі	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін жақсы деңгейде біледі	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін жоғарғы деңгейде біледі
ОН 2	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін көрсетеді. КҚ-1	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін көрсете алмайды.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін орташа деңгейде көрсете алады.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін жақсы деңгейде көрсете алады.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін жоғарғы деңгейде көрсете алады.

ОН3	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын көрсетеді. КҚ-1.	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын көрсете алмайды.	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын орташа деңгейде көрсетеді	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын жақсы көрсетеді	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын жоғарғы деңгейде көрсетеді
ОН4	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі. КҚ-3, БҚ-3.	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын көрсете алмайды, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті білмейді.	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын орташа деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі.	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жақсы деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі.	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жоғарғы деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі.
ОН5	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоспарлайды. ҚҚ-1	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоспарла алмайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды орташа деңгейде жоспарлайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жақсы деңгейде жоспарлайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоғарғы деңгейде жоспарлайды.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы

044-58/
15 беттің 16беті